

Sveikatos apsaugos programa

(programos pavadinimas)

PROGRAMOS APRAŠYMAS

Biudžetiniai metai	2019 metai		
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Visuomenės sveikatos biuras 43 301768543; Alytaus miesto savivaldybės administracija 01 188706935; Sutrikusio vystymosi kūdikių namai 41 190274411		
Vykdytojas (-ai)	Savivaldybės gydytojas, asignavimų valdytojai		
Programos pavadinimas	Sveikatos apsaugos programa	Kodas	22
Programos parengimo argumentai	Ši programa skirta sveikatos apsaugos politikai įgyvendinti Alytaus mieste, ji parengta siekiant įgyvendinti: 1. Sveikatos politiką bei tikslus, numatytus Alytaus miesto plėtros iki 2020 metų strateginiame plane. 2. Lietuvos sveikatos programoje numatytus tikslus. Siekiama užtikrinti, stiprinti ir kryptingai plėtoti Alytaus miesto gyventojų asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrą, sveikatos politikos įgyvendinimą savivaldybės lygiu. Programa numato efektyviai formuoti sveikatos priežiūros sistemą, tikslingai paskirstyti lėšas asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms ir sveikatos priežiūrai, gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą. Įgyvendinamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytos savivaldybių savarankiškosios funkcijos – pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra, sveikatos programų rengimas ir įgyvendinimas; parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai. Įgyvendinant programą bus siekiama skatinti aktyvesnį visuomenės domėjimąsi sveikata, skatinti ligų prevenciją, sveikatos ugdymą ir stiprinimą, mažinti Alytaus miesto gyventojų sergamumą, neįgalumą ir mirtingumą, kurį lemia neteisinga žmonių gyvensena, elgsena, neigiami aplinkos veiksniai.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal ASPP)	Viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo užtikrinimas, ugdant sumanią, veiklią ir solidarią miesto bendruomenę	Kodas	1.
Šia programa įgyvendinamas savivaldybės strateginis tikslas	Užtikrinti gyventojams viešųjų paslaugų įvairovę, kokybę ir prieinamumą	Kodas	1.
Programos tikslas	Stiprinti ir kryptingai plėtoti asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas	Kodas	22.01

Pagrindinis tikslas – stiprinti ir kryptingai plėtoti asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. Įgyvendinti savivaldybei priskirtas savarankiškas sveikatos priežiūros funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje: pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas). Savivaldybių sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas, parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai. Įgyvendinant tikslą siekiama įgyvendinti Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą, kitas sveikatos programas bei vykdyti savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrą.

Rezultato vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Išvengiamas mirtingumas	proc.	36,00	35,00	34,00
Vienam gyventojui tenkantis apsilankymų pas gydytojus skaičius	žm.	11,10	11,10	11,10

22.01.01. Uždavinys. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo užtikrinimas

Įgyvendinant šį uždavinį, bus įgyvendinamos Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo nuostatos – vykdoma visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringas), siekiant gauti išsamią informaciją apie savivaldybės visuomenės sveikatos būklę, sveikatos rizikos veiksnius ir, ja remiantis, planuoti ir įgyvendinti visuomenės sveikatos stiprinimo priemones bendruomenėje. Visuomenės sveikatos biuro veiklos tikslas – rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. Taip pat šiuo uždaviniu bus įgyvendinamos Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės, Alkoholio kontrolės, Triukšmo prevencijos ir mažinimo įstatymo nuostatos.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Bendro gyventojų mirtingumo 100 000 gyventojų skaičius	žm.	1.218,00	1.218,00	1.218,00

Šiam uždaviniui įgyvendinti numatytos priemonės

22.01.01.01. Organizuoti Visuomenės sveikatos biuro veiklą, stiprinant visuomenės sveikatą ir vykdant jos stebėseną (monitoringą)

Įgyvendindamas visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, biuras formuoja aktyvų visuomenės požiūrį į sveiką gyvenseną, ieško ir taiko labiausiai priimtinus metodus ir formas, mokydamas bendruomenę sveikatingumo įgūdžių, bendradarbiauja su sveiką gyvenseną propaguojančiomis organizacijomis, įstaigomis, įmonėmis. Visuomenės sveikatos biuras yra atsakingas už savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) vykdymą ir stebėsenos ataskaitos rengimą. Atsižvelgiant į visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklius savivaldybės gyventojams organizuojamos visuomenės sveikatos stiprinimo priemonės. Visuomenės sveikatos biuras teikia mokamas higienos įgūdžių mokymo paslaugas – tikimasi, daugiau asmenų išsiugdys tinkamus asmens higienos įpročius, naudosis tinkamais darbo aplinkos higienos reikalavimais, saugos save ir darbo aplinką nuo neatsakingo, rizikingo elgesio. Teikiant alkoholio ir narkotikų žalos sveikatai mokymus daugiau asmenų mokės kritiškai vertinti savo elgesį, susijusį su alkoholio, narkotikų ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimu. Teikiant pirmosios pagalbos mokymus dalyviai išmoks tinkamai reaguoti į susidariusią situaciją ir panaudos įgytas žinias ir įgūdžius, kaip tinkamai teikti pirmąją pagalbą.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
-------------------------------	-----------	------	------	------

Sveikatingumo veikloje dalyvavusių asmenų skaičius	žm.	14 000	14 050	14 100
Surinktų visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų ir rodiklių skaičius	vnt.	71,00	51,00	51,00
Žmonių, dalyvavusių privalomuose mokymuose, skaičius	žm.	350,00	360,00	370,00

22.01.01.02. Organizuoti mokinių ir ikimokyklinukų visuomenės sveikatos priežiūrą ugdymo įstaigose

Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad savivaldybės vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, mokinių visuomenės sveikatos stiprinimą ir stebėseną. Vaikų sveikatos priežiūros stiprinimo, ugdymo ir profilaktinę veiklą Alytaus miesto 13 ikimokyklinio ugdymo, 17 bendrojo ugdymo mokyklų ir 1 profesinio mokymo įstaigoje vykdo visuomenės sveikatos priežiūros specialistai.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Ugdymo įstaigose vykdomos sveikatingumo veiklos dalyvių skaičius	žm.	27200.00	27220.00	27230.00
Profilaktiškai pasitikrinusių asmenų skaičius	proc.	90.00	90.00	90.00

22.01.01.03. Įgyvendinti visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonės

Konkurso būdu atrenkami ir finansuojami visuomenės sveikatos projektai. 2019 m. patvirtinti trys visuomenės sveikatos srities prioritetai: sveikos gyvensenos skatinimas, priklausomybę sukeliančių medžiagų vartojimo prevencija, užkrečiamųjų ligų profilaktika ir kontrolė. Per savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuojamus projektus siekiama stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą, vykdyti užkrečiamųjų ligų profilaktiką ir kontrolę, neinfekcinių ligų profilaktiką, priklausomybių prevenciją. Siekiama išsaugoti ir stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą, mažinti sergamumą ir mirtingumą dėl labiausiai paplitusių priežasčių, skatinti visuomenės sveikatinimo veiklos aktyvumą, todėl pagal patvirtintus prioritetus dalis visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugų teikiama, įsigyjant jas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Sveikatingumo veikloje dalyvavusių asmenų skaičius	žm.	5.500,00	5.800,00	6.000,00
Finansuotų projektų skaičius	vnt.	16,00	17,00	17,00

22.01.01.04. Vykdyti „Mažais žingsneliais – sveikos gyvensenos link“ projektą

Igyvendinant Europos Sąjungos struktūrinėmis paramos lėšomis finansuojamą projektą bus organizuojami praktiniai fizinio aktyvumo užsiėmimai Alytaus miesto gyventojams, visuomenė informuojama apie sveikos gyvensenos skatinimo būdus, neinfekcinių ligų profilaktiką, skleidžiama mokslo įrodymais pagrįsta informacija apie fizinio aktyvumo naudą vyresnio amžiaus žmonėms, kraujotakos ir galvos smegenų kraujotakos ligų priežastis (rizikos veiksnius) ir jų mažinimą, pirminę profilaktiką, ankstyvuosius insulto požymius tikslinių grupių asmenims.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Tikslinių grupių asmenų, kurie dalyvavo informavimo, švietimo ir mokymo renginiuose bei sveikatos raštingumą didinančioje veikloje, skaičius	žm.	900,00	1.000,00	103,00

22.01.01.05. Organizuoti psichikos sveikatos stiprinimą ir savižudybių prevenciją

Igyvendinant visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo ir savižudybių prevencijos priemonę bus vykdomi: mokyklų bendruomenės gebėjimų psichikos sveikatos srityje stiprinimas, organizuojant mokymus komandiniu principu, ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviasias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybės organizavimas, psichikos sveikatos stiprinimo programos įgyvendinimas įstaigų darbuotojams ir gyventojams.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Sveikatingumo veikloje dalyvavusių asmenų skaičius	žm.	30.00	40.00	50.00

22.01.02. Uždavinys. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir prieinamumo užtikrinimas

Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui didelės įtakos turi socialiniai pokyčiai ir demografinė situacija. Siekdama užtikrinti tinkamą ir prieinamą sveikatos priežiūrą nustatytų kategorijų gyventojams, savivaldybė gali remti sveikatos priežiūros paslaugas, kurių sąrašą ir teikimo tvarką nustato savivaldybės taryba. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 48 straipsnis reglamentuoja savivaldybių remiamą sveikatos priežiūrą. Savivaldybė, papildomai finansuodama asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, užtikrina šių įstaigų teikiamų paslaugų plėtrą, materialinės bazės ir infrastruktūros stiprinimą.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Šeimos gydytojų, tenkančių 10 000 gyventojų, skaičius	vnt.	4.50	5.00	5.20

Šiam uždaviniui įgyvendinti numatytos priemonės

22.01.02.01. Kompensuoti dantų protezavimą

Siekama sumažinti gyventojų, laukiančių dantų protezavimo paslaugos, eilę. 2018 m. buvo skirta 50 000 eurų dantų protezavimo paslaugoms kompensuoti. Alytaus miesto gyventojams nemokama dantų protezavimo paslauga kompensuojama teisės aktais nustatyta suma. Dantų protezavimo paslauga kompensuojama ir iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų pagal sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintą tvarkos aprašą. Asmens, pageidaujančio gauti dantų protezavimo paslaugas, išlaidos kompensuojamos iš PSDF biudžeto arba savivaldybės biudžeto. Jis turi kreiptis į pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos (toliau – PAASPI), prie kurios yra prisirašęs, gydytoją odontologą. Asmuo gali kreiptis ir į kitos sveikatos priežiūros įstaigos, turinčios licenciją teikti odontologinės priežiūros (pagalbos) paslaugas, gydytoją odontologą. Gydytojas odontologas, nustatęs, kad asmuo atitinka indikacijas, pateikia asmeniui išvadą medicininių dokumentų išraše (forma 027/a).

Asmuo, kuriam nustatytas dantų protezavimo reikiamumas, kreipiasi į PAASPI, prie kurios prisirašęs, ir pateikia prašymą įrašyti į Asmenų, laukiančių dantų protezavimo, sąrašą. PAASPI asmenų prašymus registruoja ir pateikia teritorinei ligonių kasai (toliau – TLK). TLK pagal prašymų registravimo PAASPI datą įtraukia asmenis į savivaldybės gyventojų, laukiančių dantų protezavimo paslaugų, sąrašą.

Šia priemone siekiama finansiškai prisidėti prie dantų protezavimo paslaugų teikimo Alytaus miesto gyventojams ir išlaidų kompensavimo iš privalomojo sveikatos draudimo fondo.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Dantų protezavimo paslaugas gavusių asmenų skaičius	žm.	120.00	120.00	120.00

22.01.02.02. Finansuoti tikslinių grupių asmens sveikatos priežiūros paslaugas

Finansuojant tikslinių grupių asmens sveikatos priežiūros paslaugas siekiama užtikrinti galimybę nedraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu ir neprisirašusiems pirmojo lygio gydymo įstaigose Alytaus gyventojams gauti kokybišką asmens sveikatos priežiūrą. Nedraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu ir neprisirašusiems pirmojo lygio gydymo įstaigose asmenims už suteiktas medicinos ir asmens sveikatos priežiūros paslaugas (išskyrus būtinąją pagalbą) reikėtų susimokėti. Tačiau dažnai asocialų gyvenimą gyvenantys, neturintys pastovios gyvenamosios vietos, nedrausti piliečiai tam neturi lėšų.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Pacientų, kuriems suteiktos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, skaičius	žm.	120,00	125,00	130,00

22.01.02.03. Teikti sveikatos priežiūros, socialines ir ugdymo paslaugas Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namuose

Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namų veiklos tikslas – gerinti Lietuvos vaikų sveikatą, sumažinti sergamumą, gerinti jų socialinę integraciją, organizuoti ir kokybiškai teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikams su vystymosi defektais ir be jų. Įgyvendinant tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimo būtina pradėti teikti kitas ne asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Alternatyvios institucinei globai įvairių formų ir rūšių, aukštos kokybės bendruomenėje teikiamos socialinės paslaugos, kurios užtikrintų asmens galimybę gauti specializuotą pagalbą, atitinkančią individualius asmens ar šeimos poreikius.

Lietuvoje vykdančią kūdikių namų pertvarką, Alytaus apskrities sutrikusio vystymosi kūdikių namai yra pertvarkomi. Pereinama nuo institucinės globos paslaugų prie bendruomeninių paslaugų teikimo.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Paskiepų vaikų skaičius	proc.	97,00		
Paslaugų gavėjų skaičius	žm.	10,00		
Darbuotojų, kėlusių kvalifikaciją, skaičius	žm.	5,00		
Vidutinis ankstyvosios reabilitacijos procedūrų, individualių programų 1 vaikui skaičius	vnt.	60,00		

22.01.02.04. Teikti kitas asmens sveikatos priežiūros, sveikatinimo ir švietėjiškas paslaugas, nefinansuojamas iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų (PSDF)

Skiriamos lėšos kitoms asmens sveikatos priežiūros, sveikatinimo ir švietėjiškomis paslaugoms teikti, kurios yra nefinansuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF). Vadovaujantis Sveikatos sistemos įstatymo 48 straipsniu savivaldybių remiama sveikatos priežiūra apima savo teritorijos gyventojų sveikatos priežiūrą ją papildomai finansuojant iš savivaldybių biudžetų lėšų. Atsižvelgiant į opiausias Alytaus miesto gyventojų sveikatos problemas, 2019 m. papildomai skiriamos savivaldybės biudžeto lėšos gerinant psichinę sveikatą, ypač vaikų ir paauglių. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į savižudybių prevenciją, reprodukcinę sveikatą, vaikų ir paauglių lytiškumo, pozityvios tėvystės ugdymą. Papildomai bus teikiamos paslaugos vaikams ir paaugliams, kurie susiduria su dažniausiais sveikatos sutrikimais, t. y. regos, raumenų ir skeleto sistemos sutrikimais. Įgyvendinant priemonę didelis dėmesys bus sutelktas į ankstyvą tuberkuliozės diagnostiką ir prevenciją.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Asmenų, gavusių sveikatos priežiūros paslaugas, skaičius	žm.	2.500,00	2.700,00	2.900,00

22.01.02.05. Gerinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą

Įgyvendinant šią priemonę bus skiriamos lėšos sveikatos priežiūros įstaigų paslaugų kokybei gerinti, gydymo materialinei, techninei bazei stiprinti, siekiant užtikrinti teikiamų sveikatos paslaugų kokybę ir prieinamumą gyventojams.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
Paslaugų gavėjų skaičius	žm.	5.000,00	5.500,00	5.700,00

22.01.02.08. Vykdyti Ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų gerinimo tuberkulioze sergantiems asmenims projektą

Vykdam ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų gerinimo tuberkulioze sergantiems asmenims projektą, pacientams tuberkuliozės ambulatorinio gydymo metu bus skiriami maisto talonai maisto produktams įsigyti ir kompensuojamos kelionės į asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir atgal į namus išlaidos. Tuberkulioze sergančių pacientų ambulatorinio gydymo metu paslaugos yra teikiamos Alytaus miesto savivaldybės DOTS (tiesiogiai stebimo trumpo gydymo kurso paslaugų teikimo) kabinete.

Produkto vertinimo kriterijai	Mato vnt.	2019	2020	2021
-------------------------------	-----------	------	------	------

Tuberkulioze sergančių pacientų, kuriems buvo suteiktos socialinės paramos priemonės (maisto talonų dalijimas ir kelionės išlaidų kompensavimas) tuberkuliozės ambulatorinio gydymo metu, skaičius	vnt.	45,00	50,00	55,00

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Pagerėjusi sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, prieinamos sveikatos priežiūros paslaugos savivaldybės gyventojams, sveikatos priežiūros paslaugų spektro plėtra; kokybiškesnės sveikatos priežiūros paslaugos; visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų sustiprinimas; didesnė visuomenės dalis vadovaujasi sveikos gyvensenos principais; sveikatos statistikos rodiklių gerėjimas (mažėjantis gyventojų sergamumas, mirštamumas ir kt.).

Planuojami programos finansavimo šaltiniai:

Dotacijų iš valstybės ir kitų valstybės valdymo lygių lėšos; Savivaldybės biudžeto lėšos; Kitų šaltinių lėšos

Susiję Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai:

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Sveikatos sistemos įstatymas, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas, Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymas, Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas, Triukšmo valdymo įstatymas, Geriamojo vandens įstatymas, Nuodingų medžiagų kontrolės įstatymas, Narkologinės priežiūros įstatymas; Sveikatos draudimo įstatymas, Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2017-09-28 sprendimas Nr. T-312 „Dėl 2018 m. Alytaus miesto savivaldybės lėšomis finansuojamų programų įgyvendinimo sričių ir prioritetų patvirtinimo“, 2017-09-28 sprendimas Nr. T-311 „Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2016-08-25 sprendimo Nr. T-235 „Dėl Socialinės, sveikatos, kultūros, jaunimo, sporto ir švietimo sričių programų įgyvendinimo projektų atrankos konkursų finansavimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.